

Uredništvo in upravnništvo:
Maribor, Koroške ulice 5.

„STRAŽA“

izhaja v ponedeljek, sredo in petek
popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Telefon št. 113.

STRAŽA

Naročnina listu:

Celo leto 12 K
Pol leta 6 K
Četrt leta 3 K
Mesečno 1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6 redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 103.

Maribor, dne 1. septembra 1909.

Letnik I.

Svobodna šola.

Društvo Svobodna šola je imelo na Dunaju ljudsko šolo, katero pa je naučno ministrstvo dalo zatvoriti, ker niso hoteli na njej dati poučevati vero-nauka po osebah, ki bi bile po oblasti verske druž-be, h kateri pripadajo šolski otroci, izkušane in za poučevanje potrjene. V nemških svobodomiselnih li-stih je završalo vsled tega po zakonu popolnoma utemeljenega koraka in hudi napadi se objavljajo dan za dnevom v njih predalih. Napoveduje se zo-pet začetek kulturnega boja v Avstriji in vse, kar sovraži pozitivno verstvo, se zbira in divja.

Tudi slovenski liberalci so vzdignili svoje gla-ve in njih glavno glasilo grmi:

„Če pride v parlamentu do vojne zaradi nem-ške svobodne šole, ni dvoma, da bodo tudi sloven-ski svobodomiselni poslanci storili svojo dolžnost. Postopali bodo pač drugače kakor sebični nemški svobodomiselci, ki se zavzemajo za načela napredka in svobode le takrat, kadar njim kaže, drugače pa nikoli.“

Zapomniti si je treba te besede! Ne mislimo sicer, da pride v sedanjem parlamentu res do kul-turnega boja, ampak bojaželjnost naših liberalcev je zanimiva. Sicer je na papirju prva točka njihovega programa absolutna narodnost, toda če se gre za boj proti nemški vladi, kakor je par excellence seda-nja Bienenrothova, če se gre za boj proti vladi iz na-rodnih motivov, tedaj manjkajo naši liberalni poslan-ci na svojih pozicijah. Pač pa se nam obeta, da bo do njih poslanci Hribar, Ploj, Roblek, Ježovnik in še morda Strekelj stali v ospredju in da bodo celo bolj odločno nastopali kakor nemški svobodomiselci, ako se bo šlo za boj proti cerkvi in veri za svobod-no šolo. Mogoče da smo že blizu novih volitev in ta-krat bode ta izjava liberalnega glasila imela še ve-čji pomen.

Ne čudimo pa se tudi najmanj navdušenju slo-venskih liberalcev za svobodno šolo. Na shodu ra-dikalnega dijaštva, koje je pozdravil načelnik šta-jerske liberalne stranke dr. Kukovec in kateremu so prisostvovali voditelji našega liberalnega učiteljs-tva, se je sklenila tudi resolucija, v kateri se nahaja stavek, da je treba odpraviti šole, ki so v rokah cerkvenih organizacij, a ker še to sedaj ni mogoče, treba „ustanoviti slovensko društvo za svobodno šolo.“

Radi se naši liberalci, posebno kadar gredo med ljudstvo, našemijo s krinko radikalnega narod-njštva in pa blagohotne nepristranosti glede vers-kega mišljenja. To hinavsko krinko je treba strgati

s krepko in odločno roko našim liberalcem z nepo-štenega obraza. Če hočejo res svobodno šolo, naj to tudi povedo odkrito pred ljudstvom, ne pa samo na svojih shodih, kjer so udeleženci skrbno izbrani, in po svojih dnevnikih. Če jim je sovraštvo do cerkve več nego narodnost, če rajši gredo v boj proti cerk-vi kakor za narodno stvar, naj tega nikakor ne za-krivajo. Mi se veselimo obračuna pred ljudstvom!

Predsednik S. K. Z. pred volilci.

Zadnjo nedeljo se je pri Sv. Antonu v Slov-goricah vršilo zborovanje Slovenske kmečke zveze. Poročal je predsednik Slovenske kmečke zveze, dr-žavni in deželni poslanec Roškar, in pojasnil vzro-ke obstrukcije, kar se je burno odpravalo. Različni vladni predlogi, če bi se bili sprejeli, bi bili zopet v velikansko škodo našemu kmečkemu slovenskem ljudstvu.

Na podlagi njegovih izvajanj so se sklenile sle-deče resolucije:

1. Dokler nam vlada ne ugotovi, ostanejo po-slanci v najstrožji opoziciji, oziroma v obstrukciji.
2. Za šole naj prispeva država polovico po-trebščin.
3. Protestira se proti uvaževanju tujega mesa in živine, proti davku na domače vino in žganje.
4. Zahteva se sprememba lovskega zakona.
5. Tirjamo za slovensko ozemlje slovenskih uradnikov in slovensko vseučilišče v Ljubljani.

Gospod Jurančič govori o pomenu kmetijske podružnice, ki se bo ustanovila za župniji Sv. An-ton in Sv. Andraž.

Tudi tukaj na tem shodu se je videlo, kako potrebno je, pojasnjevati ljudstvu naš gospodarsko-politični položaj.

Zborovanje kat. nar. dijaštva v Ljubljani.

Slovensko katoliško narodno dijaštvo se je zbra-lo dne 30. avgusta v Ljubljani na velik sestanek, da pregleda svoje ogromne vrste. Že na pozdravni ve-čer je prihitelo nad 300 slovenskih katoliško narod-nih dijakov iz vseh krajev, pa tudi mnogoštevilni za-stopniki hrvatskega in češkega dijaštva ter dijaštva iz Beneške Slovenije. Ni še dolgo, ko se je pričelo ka-toliško dijaško gibanje in že tako močne in lepo or-ganizirane čete. Same krepke, mlade in delavne mo-

či, ki bodo svojemu narodu z ljubeznijo stale ob stra-ni v boju za prava in vzvišena katoliška načela.

Pozdravnega večera so se vdeležili tudi za-stopniki deželnega odbora, duhovščine, učiteljs-tva, meščanstva, obrtništva in delavstva. Predsednik „Slovenske dijaške zveze“ jur. Marko Natlačen je otvoril z ognjevitim govorom pozdravni večer. Ko je prečital brzojavni pozdrav dr. Sušteršiča je zašumel vilikanski aplavz po dvorani. Na pozdravnem večer-u so govorili: zastopnik hrvatskega dijaštva Defar, deželni poslanec Ravnihar, zastopnik poznanjskih Poljakov, Deželič, predsednik hrvatskega dijaškega društva „Domagoj“, zastopnik dalmatinskih dijakov Brajevič, zastopnik beneških Slovencev Hvalica, in namestnik deželnega glavarja dr. Evgen Lampe. V imenu telovadne organizacije Orla je govoril načel-nik Z. T. O. brat Vojteh Jeločnik, ki je izrazil žel-jo, naj akademiki kot mladeniči vedno in povsod de-lujejo roko v roki z Orli. Vse govornike je občinstvo burno aklamiralo, med raznimi presledki je pa pev-sko društvo „Ljubljana“ zapelo mične pesmice.

Drugi dan 31. avgusta je bilo zjutraj ob 8. uri sv. maša v stolnici, katero je daroval ob veliki azistenci prevzvišeni g. knezoškof dr. Anton Bona-ventura Jeglič. Po sv. maši se je vršil občni zbor „Slovenske dijaške zveze“ v srebrni dvorani Unio-na. Kot prvi je govoril g. knezoškof, ter po dolgem govoru, polnem ognja za sveto in narodno stvar de-jal na koncu, naj dijaki v njihovem delu vse preno-vijo v Kristusu. Viharno in dolgotrajno odobravanje ter ploskanje je sledilo temu govoru. Nastopili so še mnogi drugi govorniki med njimi tudi kot zastopnik kranjske dežele, deželni odbornik dr. Lampe. Natan-čnejše poročilo smo morali vsled pomanjkanja pro-stora odložiti za prihodnjo številko.

Politični pregled.

Konference Glabinskega.

Včeraj se je vršil na Dunaju neobvezni pogo-vor, katerega so se udeležili Glabinski, Stapinski, dr. Czaykowski, dr. Šusteršič in Udržal. Od poljske strani se je polagala posebno velika važnost na to, da se omogoči zasedanje češkega deželnega zbora, kar je za razjasnitev položaja neobhodno potrebno. Dr. Glabinski je sklical to konferenco zato, da bi pripravil Čehe do tega, da opuste sedanje stališče, katero strogo odklanja vse nemške zahteve, in če se ne bi posrečilo omogočiti delovanje češkega deželne-ga zbora, naj bi vsaj delomožnost državnega zbora ločili od delomožnosti češkega deželnega zbora. Med

ga, da je slepec, kakor je domneval častnik, farizej Savel, ki je povzročil, da so do smrti kamenjali ne-kega Nazarenca Stefana.

Na poti v Damask, kjer je hotel dobiti še več Nazarencev, je padel nagloma brez zavesti s konja. Ko se je zopet zavedel, je pripovedoval o žareči lu-či in o grozečem glasu. To pa je seveda le domiš-ljija; kajti noben spremljevalec ni ničesar videl, ne slišal. Dejstvo je le, da je Savel hipoma oslepel.

Mož je govoril zaradi slepca s pritajenim gla-som. Rimec pa je smatral to, zaradi enega žida, za svojo osebo za neumestno ter je glasno in trdo go-voril in izpraševal. Slepec, ki je čakal nekoliko od-daljen, je boječe poslušal grozeči, ostri glas, a ni rekel ničesar. Jezdec so se ločili.

— Resnično ti povem, Bruno, ko bi že bogovi ne bili tega malovrednejš zaznamovali, bi ga bil zdaj na mestu ubil!

— Ne razumem te, Emo. Kaj nas brigajo ju-dje in privrženci Jezusa Nazarenskega?

— Si-li kedaj videl tega Jezusa? Ne! Veš pa, da sem moral na judovskem morišču čuvati red, ko je bil križan Jezus. Rečem ti, in rekel sem ti že večkrat: Ko umirajo ljudje med mukami in boleči-nami, kolnejo ali pa jokajo in tožijo; to si sam iz-kusil na bojiščih, kjer vendar umirajo možje v oro-žju. Jezus pa ni umiral tako; on ni umrl kot člo-vek, ampak kot sin bogov. In potem še ta tema in potres!

— Toda vse to pa vendar še ni v nobeni zve-zi z onim Savlom!

— Pač! Ali je bil Jezus božji sin, potem je pregrešno zasledovati njegove pristase, ali pa je bil

PODLISTEK.

Tudi ta.

Kakor velikanska sivovijoličasta 'krogla' z ru-menim robom se počasi pomika jutranje solnce skozi prašno ozračje arabske puščave ter meče motno svo-jo luč na vrtove in strehe mesta Damaska. V mestu se giblje življenje že dve uri; bučen šum ljudi in živali se sliši skozi temne, ozke ulice.

Danes odhajajo proti Antiohiji in Mali Aziji karavane, ki so pred tremi dnevi dospele od Perzij-skega morja in iz dolnje Arabije.

Tu prijašeta dva jezdeca iz stranske ulice na glavno cesto, ki vodi skozi zahodna vrata proti se-vernemu Siriji, proti morju, ter, nekoliko pred mestom na levo, v Jeruzalem.

Trgovci v karavani, ki sede na kamelah, vsi zaviti v široke plašče, plašno pogledujejo na jezde-ca, v očeh enega izmed Beduinov, ki varujejo kara-vane, se zaiskri ogenj srditega sovraštva in roka zgrabi za široko bodalce za pasom.

— Pusti to, ga opomni spremljevalec, to sta Rimca!

— Ravno zato bi jima rad s svojim nožem pre-rezal vrat.

— In potem ob letu osorej ne živi niti eden več iz tvojega rodu.

Beduin se porogljivo nasmeje:

— Mi prebivamo v puščavi; tja ne pride no-ben Rimec!

pogovorom so se Poljaki trudili, da bi pridobili slovanske voditelje za nemške zahteve v češkem dežel-nem zboru. Predsednik Slovanske Jednote Udržal je izjavil, da so prav Nemci postavili v državnem zboru načelo, da se obstrukcija nikakor ne sme odku-piti s kakimi koncesijami in da mora to načelo vel-jati tudi v češkem deželnem zboru. Temu se je pri-družil tudi dr. Susteršič. Konferenca je bila brez-uspešna.

Glabinški o konferenci.

Poslanec dr. Glabinški se je izrazil o včerajš-ni konferenci sledeče: „Položaj se mora označiti kot neizpremenjen. Jaz sem samo želel, da bi se izbolj-šalo razpoloženje. Bati se je, da bo zatvoritev češ-kih šol na Dunaju in v Poštoni izzvala skrajno ogorčenje med češkimi poslanci.“ Na vprašanje, ako je poučen o namerah vlade razpustiti češki deželni zbor, je Glabinški odgovoril: „Zdaj je na dnevnem redu, da se omogoči delovanje češkega deželnega zbora, ne pa njegov razpust.“

Avstrija in Jugoslovani.

Državni poslanec dr. Josip Redlich je priobčil v „Agrarier Tagblattu“ članek pod gornjim naslo-vom, v katerem je zopet pokazal, da razmer med Ju-goslovani in Madjari in balkanske politike ne pre-soja po tradicionalni šablono nemški, marveč da do-bro umeva krivice, ki se gode Hrvaatom in Srbom, in pa škodo, ki jo slavofobna politika na jugu prinaša za vso monarhijo. Naziranje dr. Redlichja je mar-kantno izraženo v zaključnem odstavku — po veli vrsti prav interesantnih zgodovinskih konstatacij in refleksij — omenjenega članka. Dr. Redlich zaklju-čuje tako-le:

„Konstatovati moram dejstvo, da je najžalost-neje in da je kaj oteževalo položaj Hrvatske, ker se je Cislajtanijska premalo zanimala za hrvatske stvari. Obžalovati treba to z ene strani ozirom na avstrijs-ke južne Slované, a z druge strani tudi radi inte-resa dalekovidne avstrijske državne politike. Od ti-stega časa, ko so naše čete prešle Savo, pokazati bi bili morali svoj interes za čim jačim in samostalne-jim razvitjem Hrvatske. Kako vse drugače bi se bili mogli v času aneksije lotiti naloge utelovljenja novih državnih provincij k celokupni Avstriji. Mesto tega pa nudimo svetu žalosten prizor, da je v času, ko bosanskim Srbom, Hrvatom in muslimanom dajamo ustavo, starodavna ustava Hrvatske že dve leti sus-pendirana in zamenjana z absolutizmom. Kako naj pričakujemo plodonosne državne politike na vztoku, ko se vsporedno s prvim odločnejim nastopom mo-narhije na tem vztoku razvija pred očmi vsega sveta tudi zagrebški „veleizdajniški“ proces! Moje prepri-čanje je, da za pravega hrvatskega patrijota je da-nes samo ena pot, ki vodi k ozdravljenju dežele in k pravemu rešenju vsega jugoslovanskega problema. Sporazum med Hrvati in Srbi, ki so mu odpirali pot intelektuvalci, treba postaviti na široko podlago de-mokratskega volilnega reda. Potem naj se Srbi in Hrvatje združijo na eno stran z Avstrijo, na drugo stran pa z nemadžarskimi narodnostmi na Ogrskem, ter zaprijeti boj proti idealu madžarske oligarhije, ki razjeda vso državo. Hrvatsko-srbski narod naj bo uverjen, da taka politika najde v današnji Avstriji razumevanje in v parlamentu podpore.“

Veleizdajniški proces.

Pred vsem razglasi predsednik v tej razpravi zaključek senata glede predlogov od strani zagovor-nikov. Po njih predložene priče za okraj Crkveni Bok se ne pripuste k zaslišanju, ker ne bi nič no-

vsaj plemenit in dober človek, potem pa tudi njego-vi prijatelji ne morejo biti zločinci. Zločinec je pa oni, ki jih mori; in to je storil oni Savel, ki se je nađ smrtjo Stefanovo celo veselil. Sam sem to vi-del; kajti tudi na tem morišču sem v varstvo reda slučajno moral biti navzoč.

— Hvala vsem bogovom, da so oslepeli tega človeka in ga kaznovali, ker bi bil sicer ti svoj do-bri meč ponižal za rabeljsko sekuro. Sicer pa, Emo, pusti take stvari; Rimljani se ne brigajo za notra-nje razmere premaganih narodov. Storimo tudi mi tako. Nas Polimcevi pa še celo prav nič ne briga, kaj imajo judje in vsi drugi med seboj. Mi se bo-jujemo za svojo mezdo, za vojno slavo in pa ker smo že take krvi ter smo zato tudi pokorni povelju. Drugega nič!

(Konec prihodnjic.)

Trojčki.

Ponosno ozira se narod na vas,
Mogočni ste stebri Slovenje, —
Storili premnogo ste res že za nas,
Slavi vas prav širo o zemlje.

S prevelikim trudom dosegli ste to,
Da Lotmerk slovenski razpada.
Voditelji slavni, le dalje tako —
Črez vas šla naprej bo armada!

Imena teh trojčkov vam tukaj povem,
Saj vredna so barve, črnila:
Sta brateca ljubka, ki nosita šlem
Ter tretji, ki piše števila.

Samuel.

vega mogle izpovedati. Kar se tiče predlogov glede Okučanov (obtožene Vukdragovič), se tudi vsi odbi-jajo, ker ne bi mogle priče, predložene od zagovor-nikov, izpovedati ničesar samostojno. Jednako se od-bijajo tudi predlogi za okraje Davor, Liko in Dubi-co. Za okraj Davor se sprejme samo že one določe-ne priče, ki ne stojijo pod uplivom zagovornikov. Se-nat odbija dalje tudi vse predloge zagovornika dr. Popoviča glede čitanja člankov iz „Srbobrana in iz „Srbskega Kola.“

Predsednik: Od senata sprejete priče se bodo zaslišale pri prihodnji razpravi.

Dr. Hinkovič: V imenu zagovornikov vlagam ničnostno pritožbo proti zaključku senata.

Predsednik: Meni se je odstopila prijava Ju-rija Slavince, ki se tiče obtoženega Jagnjiča. V tej prijavi se glasi, da je Jagnjič ščurval ljudi na upor in veleizdajo. Jaz predlagam, da se ta priča v dru-gi razpravi takoj zasliši, ker je njena izjava velike važnosti za obtoženega Jagnjiča.

Predlog predsednika je senat sprejel, nakar se je jelo zopet s čitanjem raznih spisov, ki je trajalo skozi celo razpravo.

Povratek Zeppelina III.

Kakor smo že v pondeljek poročali, je prispel grof Zeppelin s svojim zrakoplovom „Z III“ v Be-rolin, kjer ga je pričakoval sam cesar Viljem z rod-bino in velikanska množica ljudi, ki so navdušeno pozdravljali starega grofa. Nad dve uri je Zeppelin manevriral s svojim zrakoplovom okoli tempelhofske-ga polja in tegelerskega strelišča. Okroževal je s svojim zrakoplovom kot kaka velikanska ptica mesto v lahkem poletu, dokler se ni usidral na tegelerskem strelišču.

Tam ga je sprejel cesar zelo prisrčno, ter mu tudi predstavil znamenitega zrakoplovca Wrighta, ki se pripravlja za svoj polet v najkrajšem času s svojim izvrstnim zrakoplovom. Cesar Viljem je gro-fa Zeppelina odpeljal kot gosta v prestolni grad. Med potom tja so ljudje tako navdušeno pozdravljali cesarja in Zeppelina, ki sta se peljala skupaj v av-tomobilu, da je bila cela pot do dvora uprav triumf-ni pohod.

Na večer ob 11. uri je bil določen odhod zra-koplova. Ob določeni uri se je ta res dvignil, a imel je jako težek polet radi teme in nastalega ve-tra. Veter je postal vedno močnejši in v bližini Wit-tenberga (znanega po Lutru) se je pa zlomil zračni propeler in poškodoval neko plinovo celico. Poškod-ba je nastala precejšnja, ker se je tudi ovoj zrako-plova strgal.

Graf Zeppelin ml. in nadinženir Dürr, ki sta vodila polet, sta bila v začetku malo prestrašena ra-di nastale poškodbe, ker ne moreta nadaljevati svoje poti v Bregenz, kjer bi se predstavila s svojim zra-koplovom našemu cesarju.

Nemški prestolonaslednik Friedrich Wilhelm se je takoj odpeljal v Wittenberg, da si ogleda nastalo poškodbo.

Po nekih poročilih je nemški cesar dal takoj povelje, da se naj pripravi državni zrakoplov „Z. II.“, da nadomesti poškodovanega ter poleti na Bo-densko jezero, da se predstavi našemu cesarju. Po-trjena ta vest še ni.

Bregenz, 31. avgusta. Vsled nepričakovanih ovir grof Zeppelin ni mogel pokazati svojega zrakoplova Z. II. Zeppelin se je prišel osebno opravi-čiti in je bil od našega cesarja prisrčno sprejet.

Raznoterosti.

Župnijski izpit delajo te dni č. gg.: Andrej Brdnik, Alfonz Požar, Ognjeslav Skamlec, Anton Srebre in Jožef Lasbacher.

Srebrni jubilej. Kakor poroča ameriški list „Louisville Argus“ v laskavem članku, je prav slo-vesno obhajal petindvajsetletnico svojega mašništva P. Bonaventura Čiček, O. M. C. v cerkvi sv. Anto-na v Louisville v Ameriki.

Imenovanje na srednjih šolah. Naučni minister je imenoval provizoričnega učitelja na samostojnih razredih z slovensko-nemškim učnim jezikom v Cel-ju gospoda Ivana Vračko za pravega gimnazijskega učitelja istotam. Na mariborsko realko pride dr. L. Gauby iz Ljubljane in Jurij Komenda iz Gradca.

Afera Woschnagg. Ker se resnicoljubni dopi-sun „Narodnega Dnevnika“, ki je s toliko gotovost-jo dvakrat trdil o mojem posredovanju med listoma „Stražo“ in „Slovenskem Gospodarju“ v Woschnag-govi zadevi, ni dosedaj razkrinkal in je uredništvo tega umazanega lista („Narodnega Dnevnika“) tako nelojalno, da ne prekliče samo takih obsojanja vred-nih natolcevanj, imenujem radi teh neresničnih na-padov na mojo osebo pisca teh vrstic še enkrat laž-njivec in ostudnega obrekovalca in ga pozivljam, da me toži. Pozivljam pa tudi gospoda dr. Kukove-ca na njegovo čast, da on kot načelnik stranke in vođa njenega glasila zahteva od svojih somišljeni-kov, da krivec stopi iz njihovih vrst in da zaščene-nja, ali pa me javi sodnji. Kar se pa tiče zopetne-ga zavijanja v pondeljko številk, ki me hoče pri-krito z vprašanjem, tako da še ne morem poslati po-pravka, ker ne zabeleži nobenega fakta, blatiti pred slovenskim občinstvom, izjavljam javnosti, da nisem nikdar iskal H. Woschnagga radi kake politične kon-ference, ker nimam take navade kakor jo imajo pri-

staši liberalne Narodne stranke, ki se vežejo povsod s Štajerčijanci, nemškutarji, socialdemokrati, in če treba celo z vragovi proti naši Kmečki zvezi. Mari-bor, dne 1. septembra 1909. — Dr. K. Verstovšek, deželni poslanec.

Woschnagg in celjski liberalci. Takoj v za-četku ko je „Narodni dnevnik“ prinesel nesramno laž, da smo podkupljeni od Woschnagga, se nam je zdelo, da se mora za kulisami celjskih liberalcev nekaj go-diti, od česar so hoteli odvrniti pozornost javnosti s tem, da so isto skušali zvrniti na nas. „Slovenski Narod“ pa poroča sedaj, da so razni celjski posre-dovalci skušali dobiti Woschnagga v slovenski tabor, da bi pustil Aistrich na cedilu in da je nek celjski „rodoljub“ pisal anonimno pismo Woschnaggu, koli-ko bi žrtvoval, da bi „Narodni dnevnik“ o njegovi aferi molčal. Tako je sedaj zadeva po neumnosti „Sl. Naroda“ na sramoto celjskih liberalcev razkri-ta. Celjski liberalci, so tedaj hoteli sprejeti Wo-schnagga med svoje, — seveda bi jim moral, zato po-šteno plačati — ker se jim pa to ni posrečilo in so v tem hipu slutili, da pride sedaj cela zadeva v jav-nost, so pa že naprej hoteli svoj narodni greh zvr-niti na nas. Cela slovenska javnost sedaj lahko spo-zna, s kakimi političnimi faloti se nam je boriti.

Ceni nasveti. Bili so časi, ko so se slovenski liberalci vedli narodno-radikalno. Toda ti časi so minoli. Celjski „Narodni Dnevnik“ si ne upa o gro-fu Stürgkhu zapisati krepke besede, ampak ponižno nasvetuje: „Mi celjski Slovenci pa svetujemo grofu Stürgkhu, ker je tako zavzet za dobre sanitarne razmere v ljudskih šolah, naj si ogleda poslopje de-ške slovenske ljudske šole v Celju.“ Tako pohlevno govorijo nekdanji radikalci. Ich finde nicht die Spur von einem radikalen Geist, und alles war Dressur, bi rekel Faust.

Vprašanje. Kdaj in zakaj je bila ustavljena predpreiskava proti neki mariborski gospe zaradi razžaljenja Nj. Veličanstva? Odgovora čita to vprašanje prosimo c. kr. državno pravdnništvo v Mari-boru ali pa eventuelno naše državne poslance.

Iz poštne službe. Pri c. kr. pošttem in brzojavnem uradu št. 1 v Mariboru se vpelje s 15. septembrom polovična nočna služba pri brzojavnem in telefoničnem prometu. Urad-ne ure se prične pri obeh dnevno ob 7. uri zjutraj. — Brzo-javna postaja je bila otvorena 24. avgusta pri pošttem uradu v Zavrču. — S prvim septembrom se pa vpelje pri pošttem uradu na Pinjski gori trikrat na teden služba po-štnega sela za občine Spodnji in Gornji Podlož, Stogorce, Slape, Št. Janžki vrh, Dókleece, Votce in Apače.

Vsa bralna društva šentlenartskega okraja, ki so dobila od slavne okrajne hranilnice velikodušno podporo po K 100, 70, 30, se temu zavodu najtoplje-je zahvaljujejo, a ob enem za prihodnje priporočajo. Bralna društva: Sv. Lenart, Sv. Jurij, Sv. Rupert, Sv. Benedikt, Sv. Anton, Sv. Trojica, Sv. Ana, Sv. Bolfunk.

K dunajskemu katoliškemu shodu. „Salzbur-ger Chronik“ se je v zadevi dunajskega katoliškega shoda postavila popolnoma na stališče „Grazer Volks-blatta.“ Med drugim piše tudi, da je nazivanje „splošni avstrijski katoliški shod“ samo fikcija, ker, če-tudi se nekateri posamezni duhovniki in plemenitaši udeležijo shoda, s tem shod še nikakor ni splošen. Posamezni nemški pozdravni govori niso znak splošnosti, pač pa je to le protinemška nacionalno-politiška demonstracija. Konečno piše omenjeni list, „da bo od sedaj naprej časna zadeva katoliških Nemcev, da obdržavajo samo splošne nemško-avstrij-ske katoliške shode, posebno ker imajo druge narod-nosti itak svoje katoliške shode. Ako pride na teh, četudi po narodnosti ločenih katoliških shodih v vprašanjih, ki zadevajo vse avstrijske katoličane, do istih sklepov (kar se lahko doseže, ker je katoliški inte-res in ljubezen do katoliške vere pri vseh ista), bi bilo s tem edinstvo avstrijskih katoličanov v kato-liških vprašanjih sijajno izraženo.“ Tako imenovani list. Nemci so sedaj pokazali, da jim ni za skupnost zborovanja vseh avstrijskih katoličanov brez razlike na narodnost, in s tem jasno dokazali, da jim ni veliko ležeče na narodnostni spravi v Avstriji.

Avstrijski katoliški shod preložen. Priprav-ljalni odbor za splošni avstrijski katoliški shod je sklenil preložiti katoliški shod na poznejši, ugodnejši čas.

Razglas. Nadomestne volitve za izstopivše čla-ne in namestnike pridobinske komisije davčne dru-žbe III. in IV. razreda priredbenega okraja mari-borska okolica, se bodo vršile po volilnih možeh iz-voljenih dne 23. oziroma 24. avgusta t. l. tako-le: A. Za davčno družbo III. razreda dne 14. septem-bra 1909 od 8. do 12. ure predpoldne in od 2. do 5. ure popoldne pri davčnem referatu c. kr. okraj-nega glavarstva mariborskega, Kolodvorska ulica šte. 3, II. nadstropje. Voliti je 1 člana in 1 namest-nika s poslovno dobo do konca 1913. — B. Za dav-čno družbo IV. razreda dne 17. septembra 1909 od 8. do 12. ure predpoldne in od 2. do 5. ure popol-dne pri davčnem referatu c. kr. okrajnega glavar-stva mariborskega, Kolodvorska ulica šte. 3, II. nadstropje. Voliti je 1 člana in 1 namestnika s po-slovno dobo do konca 1913 in 1 člana s poslovno do-bo do konca 1911. — V smislu par. 20 oseb.-dohod-zakona voliti se morejo le oni pridobinski zavezani-ci (udje tistične davčne družbe) moškega spola, ki so dopolnili 24. leto svoje starosti in uživajo vse dr-žavlanske in politične pravice.

Štajersko.

Mladeniški Marijin shod v Kostrivnici v nedeljo dne 5. sept. bo veličasten pojav mladeniškega gibanja v šmarnskem in rogaškem okraju ter v dravinjski dolini. Pri mladeniškem zborovanju nastopijo polnoštevilno mariborski Orli s telovadbo. Mladeniški se jih že silno veselijo. To bo z veseljem gledal stari oče Boč na tolike čete mladeniške.

Marenberg. Dne 28. avgusta se je igral 9letni posestniški sin Anton Mert iz Vižinge pri reznem stroju. Naenkrat mu je obe roke potegnile v stroj in odtrgalo na vsaki roki en prst.

Sv. Jurij v Slov. gor. (Tukaj se vrši od 5.—12. septembra sv. misijon. Vodili ga bodo čč. gg. Lazaristi od Sv. Jožefa nad Celjem. Bog daj obilo blagoslova.

Sv. Lenart v Slov. gor. Tu se vrši v nedeljo 26. sept. mladeniški shod. Vpozarjamo na shod že zdaj mladenice šentlenarskega in sosednih okrajev. Natančneji spored se objavi pravočasno. Obenem bo domače društvo priredilo veselico z igro: „Krmar pri zvitem rogu“, s petjem in zanimivo prosto zabavo.

Sv. Anton v Slov. gor. Pretaklo nedeljo je imelo naše bralno društvo občni zbor. Pozdravil je predsednik Jakob Rojs, tajnik Ljudevit Polanec je poročal o delovanju društva. V odbor je bilo enoglasno voljenih 12 mož oz. mladeniščev, pod katerih vodstvom bo društvo gotovo dobro uspevalo. G. kaplan Bosina je mladini priporočal varčevanje, vztrajno delo doma in v družini, ter krepostno življenje, ki je podlaga zdravega razvoja telesa in duha. G. poslanec Rožkar je vzpodbujal mladino, da se naj v mladih letih izobrazuje, da bo pozneje v svojih različnih poklih mogla izvrševati svoje različne dolžnosti. Obenem je izročil društvu 70 K kot veledušno podporo okrajne hranilnice. Bog plati!

Sv. Barbara v Haložah. Vzroka popolnega poraza v III. razredu sta sledeča: 1. Slaba udeležitev naših (izostali so Voglar, Glavez, Bratušek, kovač in krojač), nasprotniki so vse prignali na volišče, celo dva obrtnika, ki živita tudi od naših; za agitacijo se je razdala svota v Stojnicah 20 K, prišla K. Z. pa je bil le edini Golob, ki so pa njegov glas zavrgli, ker ni sam pisal glasovnice, ne hoteč voliti žida, a za naše ni izvedel vsled preslabe agitacije. 2. Kandidirali smo v II. razredu moža, ki pa je delal proti nam v III. razredu, razpošiljaljoč v Zavrč uradno že popisane glasovnice, tudi v zadnji sobi se je pri njem pridno popisovalo. Vložen je priziv.

Sv. Barbara v Haložah. Žida kot odbornika je dobila naša občina, če mu sreča potegne, bo še župan, seveda ima še dosti nasprotnikov, tudi takih, ki so se sicer že precej približali judovskemu liberalizmu. V Slatini sicer ni odbornik, ali župana si je postavil takega, da se mu mora z vsakim spisom javiti, in mesto občinskega odbora, rešujejo se vse občinske zadeve pri gospodu Blassu, kar dela sicer v občini hudo kri, ali javno pritožiti zoper to vmešavanje se nihče noče, boječ se kapitalističnega pritiska. Odborniki, zdramite se, dokler ni prepozno, ter se otesite židovskih verig. — Ne prišlo bi do tega, ko bi liberalci ne črtili tako naše stranke, da je skupno postopanje onemogočeno z ljudmi, ki dajejo v pridigah orožnikom napačna in pretirana navodila ter nas spravljajo v preiskave pri državnem pravdnictvu radi vsake politične besede. Gospoda, ki je hotela s kazenskim zakonikom v roki in žandarjem ob strani, napraviti zmešnjavo v naših vrstah, ne sme priti na površje, zato boče skrbelo naše verno ljudstvo. Pristaši Slovenske kmečke zveze, ne vdajte se, pridite volit, bodite složni in zmaga bo naša! Ne poslušajte nemčurjev in ne liberalcev, da si so se topot skavsali!

Verhloga pri Pragerskem. V nedeljo večer je 17letni posestniški sin Matevž Soršak z Ternovec ponesrečil pri vožnji z železnim vozom, katere potrebujejo pri delu nove ceste čez Trnovsko ves. Fantje so se namreč za kratek čas z vozi po železnemu tiru vozili, a na enkrat se je voz prevrgel. Soršak je prišel pod njega in si pritem desno nogo strl.

Vransko. Salon gospoda J. Brinovca kakor znano, ni majhen, a na angelsko nedeljo nam je bil dosti pretesen. Predstavljal ste se igri „Raz Marjino Sree“ in „Pri gospodi.“ Oboje je sijajno uspelo. Videli smo, kako bujno krasna je predstava „Raz Marjino Sree.“ Dvorna finesa spojena z bedo bajte siromakov, misli visoke, svečane. Obe igri se boste ponovili na kvaterno nedeljo.

Od nekd! Pred par dnevi je bila pri nas svačkovska sv. maša. V klopi, kjer smo sedeli povabljeni, je prišel tukaj znani gospod iz Dunaja, ki je tudi v letošnjih počitnicah pohitel v naše kraje obiskat prijatelja svojih mladih let. Pred odhodom na Dunaj je stopil ta visokoučen gospod, ki zavzema v rezidenzi odlično mesto, še v cerkev, da se izroči Vsemogočnemu v varstvo. Vsi smo se vzgledovali na vedenju tega gospoda v cerkvi. Skoda, da ga niso videli oni nezreli dijački, falirani kandidati in druge izgubljene eksistenice, ki se čutijo preučeni za sv. vero in sirijo tu brezvestno ter zasmehujejo vse, kar je vernemu katoličanu sveto. Čudno je le to, da igrajo ti ptički pri nas skoraj v vseh družinih, ki ne stojijo izrecno na katoliški podlagi, vodilno vlogo, ter s tem onemogočijo poštem katoličanom delovanje v družinih. Pred kratkim se je podala taka dvomljiva eksistenca s hiperliberalno rodbino na neko veselico, ki se je vršila nedaleč od nas. Vsi skupaj so odrihali po klerikalnih čukih. V govoru pa

nanese slučaj, da omeni hčer one rodbine nekaj o defravdiranju. Omenjena falirana eksistenca, ki morada ni dobro poslušala, čuti se prizadeto, in razburjena obdolži prej prijateljsko rodbino — sličnega čina! Kaj ne: „Gliha vkup štrih!“ Če mački na rep stopiš, cvili! Saj se razumemo!

Koroško.

Maria na Zili ob Beljaku. Ogenj ob cerkvi. O polnoči od nedelje do ponedeljka (29.—30. avgust) je pričelo goreti gospodarsko poslopje gostilničarja Martincea tik župne cerkve. Ogenj se je razširil takoj tudi na župnijska gospodarska poslopja, v katerih je imelo več vaščanov, ki doma niso imeli prostora, svoje pridelke. Zgorelo je vse, kar je bilo že vse v ognju, ko smo se zbudili. V veliki nevarnosti je bila tudi cerkev in župnišče. Ki je precej poškodovano, ko smo ga ravno tri leta popravljali. Pomagalo je vojaštvo iz Beljaka in šest požarnih bramb, sicer bi bila nesreča še večja. Junaško so branili župnišče domači možje, pri čemur so dobili nekateri hude opekline. Žene in dekleta so prihiteli iz vseh sosednih vasi, da so donašale vodo. Hvala jim! Sumi se, da je zažgano iz sovraštva do nekega vaščana, ki je pogorel pri tem že tretjikrat, letos maja, zdaj pa so mu zgoreli vsi poljski pridelki, shranjeni v župnijskih poslopih. — Omenimo, da je bil letos na praznik Marijinega Vnebovzetja — praznik farne patroninje — v gostilni ples, ki so se ga udeležili sicer res le bolj tuje in meščani iz Beljaka, a vendar. Hvala Bogu, da ni bilo še hujšega!

Kotmaravas. V nedeljo, dne 5. septembra 1909, bo na Plešivcu pri Mat. Prosekarju, po domače Razaju, velika ljudska veselica s petjem, deklamacijami itd., pri kateri bode ta sodelovala dva pevka zbora in udarjali tamburaši. Veselica se vrši ob vsakem vremenu, ker je prostor pokrit.

Hodiše. „Zvezda“, pevsko društvo v Hodišah, priredi dne 5. septembra t. l. igro „Sanje“ pri Kramarju v Hodišah ob 3. uri popoldne. Nadalje se bo volil nov društveni predsednik namesto umrlega g. Sabotnika. — Na obilno udeležbo vabi društveni odbor „Zvezde.“

Žitaraves. Vabimo na podljubeljsko slavnost, katero priredi tukajšnje krščansko-socialno izobraževalno društvo Trta v nalašč za to slavnost urejenih prostorih gospoda Rutarja v Malčepah pri Žitarivasi v nedeljo dne 6. kimaveca t. l. s sledečim sporedom: 1. Pozdrav. 2. Slavnostni govor, govori vlč. g. J. Arnuš, provizor v Podljublju. 3. Predstava igre „Tihotapec“, katero igra 15 fantov in tri dekleta in sicer prvič na Koroškem. Sodeloval bode tudi pevski zbor iz Podljublja in domači tamburaši. Začetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina neudom 30 v. Preplačila se hvaležno sprejemajo. Za pokrepčilo bo de skrbela takrat gostilna g. Markoviča v Malčepah.

Kranjsko.

Dopolnilna volitev v dolenjski mestni skupini. Včeraj v torek, se je vršila dopolnilna deželnozborna volitev v dolenjski mestni skupini, ker je dr. Plantan odložil svoj mandat. Udeležba je bila zelo slaba, ker se volitve niso udeležili somišljeniki S. L. S. Izvoljen je bil poslanec višji deželnosodni svetnik Fran Višnikar iz Ribnice. Dobil je 320 glasov.

Spremembe na srednjih šolah. Profesor na kočevski gimnaziji Kuno Hočevar pride v Ljubljano na prvo državno gimnazijo, za prave učitelje so pa imenovani dr. Ciril Ažman, dr. J. Lokar in dr. Vinko Šarabon, vsi trije na novomeški državni gimnaziji.

Narodni praznik naj bi bil 20. septembra za vse Slovence. To je oni žalostni čas, ko je bilo poklicano vojaštvo nemškega polka od Slovencev na ulico. Vsled umetno napravljene razburjenosti ste padli žrtvi Adamič in Lunder. Obema nedolžnima žrtvama mora pohraniti slovenski narod širom cele domovine trajen spomin na ta dan. V Ljubljani mislijo ta žalostni dan praznovati na ta način, da sestavijo poseben odbor, v katerem naj bi bili zastopani vsi sloji in kateri odbor naj bi deloval na to, da se ta dan dostojno praznuje, trgovine zapro itd. — Mi tukaj na meji vam pa zakličemo: Praznujte ta žalostni dan na ta način, da se spominjate v mnogobrojnem številu zatiranih bratov ob meji in darujte v ta namen 20. septembra vsak svoj prispevek za našo šentiljsko trdnjavo! To bo najlepši spomin in praznovanje žalostnega dne!

Podržavljenje mestne realke v Idriji. Deželni šolski svet za Kranjsko je dobil iz Dunaja brzojavno poročilo, da je cesar dovolil, da se mestna realka v Idriji podrži s 1. septembrom t. l.

Državno podporo za vodovod na Ježici je dovolilo poljedelsko ministrstvo 34.800 kron. Občina Ježica se ima zahvaliti za to prepotrebno podporo posredovanju poslancev S. L. S. in pa vrlému županu Vilfanu.

Primorsko.

Puljski mestni zastop je odposlal na trgovskega ministra dr. Weisskirchnerja, ki sedaj biva na brjionskih otokih, oddoslanstvo, ki bi naj ministru predložili želje puljskega prebivalstva. Trgovinski minister je Puljčanom objubil, da bo posredoval pri pristaniškem kapitanatu za preklic prepovedi za ribji lov pri umetni luči v sprednjem delu pristanišča, dalje je obljubil tudi svojo pomoč pri zgradbi novega poštnega poslopja in pri podaljšanju pristaniškega jezca sv. Tomaža.

Občinske volitve v Gradežu. Te dni so se vršile občinske volitve v Gradežu. Zmagali so v vseh treh razredih laški liberalci. Do zmage so si pripomogli liberalci, kakor po navadi, s tem, da so tik pred volitvami raztrosili vest o nerednostih v upravi cerkvenega premoženja, ki pa ni bila resnična, ampak je bil to le volilni manevar. Liberalci kažejo povsod na ta način z golfijo svoje poštenje.

Dva zlatomašniška jubileja. V soboto dne 28. avgusta sta praznovala v Gorici svoj zlatomašniški jubilej čč. gospoda Janez Wolf, školastik stolne cerkve in Fran Stepančič, ekonom centralne bogoslovnice.

Trentarski junaki, ki so rešili ponesrečenega ljubljanskega zdravnika dr. Stojca iz triglavskega pogorja na Skrlatici se imenujejo: Komac Jože (Plavec), Anton Tožbar (Spik), Komac Andrej (Motasin) in Janez Bergine. Slovensko planinsko društvo je sklenilo izdati v spomin tega junškega reševalnega čina razglednice s sliko imenovanih štirih junakov. Planinci in hribolazci naj bodo posebno opozorjeni na te razglednice.

V Ajdovščini se bo vršila v nedeljo dne 5. septembra delavska slavnost. Priredi jo liberalna Nar. Del. Org. Iz Trsta bodo baje imeli poseben vlak na to slavnost. Ni še dolgo od tega, ko so se delavci bojevali z občno stavko proti ravnateljstvu tovarne.

Književnost in umetnost.

Novi altar Marijinega vnebovzetja v Cirkovcah. Delo Ivana Sojca. Opisal dr. Avg. Stegenšek. Z 11 slikami. V Mariboru 1909. Založil pisatelj. 16 strani in 1 tablica. — Altar je znamenito delo in je v celoti kakor v posameznih delih dobro reproduciran. Iz objavljenih podob si lahko vsakdo ustvari sodbo o njem. Popis pa razloži enotno vodilno misel. Pisatelj je knjižico izdal najprej kot domač spomin darežljivim Cirkovčanom, potem pa posebno zato, da se po vsem Slovenskem Stajerskem spozna, kako izborna umetniško moč imamo v gospodu Sojcu. Slovenci imamo svoje lastno cerkveno slovstvo in godbo, sodobne obrazovalne cerkvene umetnosti pa imamo še bore malo. Po večini smo še eksportna dežela za tirolske in dunajske tvrdke, torej za nemško napol-industrijsko umetnost. Ako hočemo veljati kot kulturni narod, se moramo osvojiti tudi na tem polju! Po en izvod se pošlje vsem kn. šk. župnijskim uradom na ogled, da se seznanijo z delom g. Sojca. Stane po pošti 45 v.

Razgled po svetu.

Srbski Janez Kapistran iz leta 1808. Spomladi leta 1809 prodrli so bosanski Turki, nahujskani po Francozih, liški kordon ter oropali in požgali vse novozgrajene čardake, mejne hiše, cerkve ter državne in občinske zgradbe. Opustošili so popolnoma krasno palaško dolino in se pripravljali, da prekoračijo gorovje Kuk in Lumbardenik in z ognjem in mečem proderejo v osrčje Like. To bi se jim bilo tudi posrečilo, kajti vse moštvo liškega graničarskega polka je bilo odsotno — borili so se proti prodirajočemu francoskemu generalu Marmontu. Ko je sila priklopela do vrha, vstal je mož — drugi Janez Kapistran, ki je s križem in mečem zbral ljudstvo in ga peljal v boj proti največjemu sovražniku krščanstva, krvočelnemu Turčinu. Ta mož je bil pobožni srbski duhovnik Neophyt Hajdukovič. V svoji mladosti je živel v samostanu Rmanj; leta 1788 pa so Turki razgnali samostanske stanovalce in Hajdukovič je z dvanajstimi brati pobegnil v Liko, kjer je bil gostoljubno sprejet. To gostoljubje je leta 1809 Ličanom bogato poplačal, ko je s svojim junaštvom ustavil pogubonosne turške druhali, da niso prodrle preko gorovja. V družbi z bratom Babičema je zbral vse še ostale može in mladenice, pa tudi starčke, žene in otroke v malo armado ter organiziral za bojno službo. Slabotni, bodisi ženske, mladina in starčki so morali donášati živila, streljivo, ranocelniške in druge potrebščine ter opravljati službo selov; dalje odnašati ranjence z bojišča in jim streči. Vse ostale pa je brez razlike starosti in spola Hajdukovič osebno vodil v boj — v eni roki križ, v drugi meč. Kdor se je pokazal bojazljivca, je žel javno zaničevanje in zasmehovanje in je moral svoje orožje takoj izročiti.

Velikanske povodnji v Mehiki. V severni Mehiki so nastale vsled zadnjega deževja velikanske povodnji. Reka Santa Catarina v državi Nuevo Leon je prestopila svoje bregove in poplavlila daleč naokoli vso nižino. Mesto Monterey je voda popolnoma razdejala, da so sedaj na mestu lepih hiš samo kupi podrhtih razvalin. Veliko število prebivalcev je našlo smrt v valovih reke; eni se vseh ponesrečenec na 800, 15.000 jih je pa brez vsake strehe. Ti nesrečo še bolj občutijo, ker je zdaj tam zimski, to je, deževni čas.

Jednakopravnost v Ameriki. Pomorščak Will. Knight je služil v ameriški mornarici 27 let. Boril se je večkrat pod praporom Združenih držav in je bil za hrabrost tudi odlikovan. Sedaj je prosil, da se mu podeli ameriškano državljanstvo. Njegova prošnja pa ni bila uslišana, ker se je izkazalo, da je kitajsko-japonskega pokolenja.

Listnica uredništva.

G. št. K., Bratonce! „Casopis za zgodovino in narodopisje“ se naroča pri Zgodovinskem društvu v Mariboru. Naslov uredništva je: Anton Kaspret, c. kr. profesor v Gradcu, Klosterwiesgasse 9/11.

Naznanjam, da sem otvoril vino-
toč čez ulico in da točim vino
domačega pridelka po najnižji ce-
ni. Za obilen obisk se priporoča
Pajk Jožef, veleposestnik, Dol pri
Planini. 153

Pozor Slovenci?

Izdelujem obleke vsake vrste iz
garantirano pristnega domačega in
tujega sukna po najnižji ceni. Po-
strežba točna in solidna. Franjo
Pajk, krojač, Dol pri Planini.
154

Hiša s trgovino mešanega blaga,
z gostilno, prenočiščem in z ma-
lim posestvom v Podčetrku se
zaradi družinskih razmer pod
ugodnimi pogoji takoj proda, ozir.
odda v najem. To zadevajoča vpra-
sanja naj se blagovolijo doposlati
lastniku g. Martinu Jug, trgovcu
v Št. Petru pod Sv. gorami. 155

Novoizidana, dvonadstropna hiša,
8 let prosta davka, s popolnoma
novo opravo, lepim dvoriščem in
majhnim vrtom se pod ugodnimi
plačilnimi pogoji v Mariboru pro-
pa. Kje, pove upravništvo lista.

Lampijoni, papirnati krožniki, konfeti,
serpentine, servijete, razglednice in
karte za šaljivo pošto se dobivajo najcenejše
in v največji izberi pri

Goričar & Leskovšek

trgovina s papirjem, pisalnim in risalnim orodjem na
na debelo in drobno v Celju, Graška cesta 7.

Za nakup priporočamo tvrdko

M. E. Šepec, Maribor

Grajski trg stev. 2

katera prodaja po najnižji ceni vsakovrstno modno blago za ženske
obleke, svilnate in druge robce, vse vrste najboljše perilno blago,
vsakovrstno sukno (štoffe) za moške obleke, površnike, fino sukno
za talarje in salonske obleke, srajce, ovratnike, kravate, naram-
nice, nogavice, dežnike, obrisače, mizne prte, odeje, preproge,
zastore, razni cvilih, perje za blazine itd. 7

Tovarna za peči H. KOLOSEUS

Wels, Gornje Avstrijsko.



Izvrstne in v vsakem oziru nedosegljive peči iz železa,
emaila, porcelana, majolike za gospodarstvo, hotele,
restavracije itd. — Naprave za kuhinjo s soparom, s
plinom in peči na plin. Dobe se v vsaki trgovini, kjer
ne, se pošljejo takoj. Zahtevajo se naj „Originalni
Koloseus-štedilniki in manj vredni izdelki naj se vra-
čajo. Ceniki zastoj.

Motor-bicikl

lahko kolo PH 1½ se proda takoj za 360 kron. — Denar
se mora pri sprejetju kolesa izročiti. — Več pove Uprav-
ništvo „Straže“.

Slovenski brivec!

Prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu
najtopleje priporočam svojo

moderno urejeno brivnico.

:: Postrežba čista, točna in solidna. ::
Izdelujem tudi lasulje in kupujem lase.

IVAN BERGLEZ, brivec
Maribor, Solska ulica 2.

55

Edina narodna steklarska trgovina

Fran Strapi, Celje

priporoča svojo bogato zalogo stekla, porcelana in kame-
nine, vsakovrstnih šip, svetilk, ogledal in okvirov za po-
dobe. Prevzetje vseh steklarskih del pri cerkvah in pri-
vatnih stavbah. 2

Najnižje cene! Najsolidnejša in točna postrežba!
Na debelo. Na drobno.

Hotel

Pri belem volu v Celju

sredi mesta, blizu vseh uradov; za
tujce 30 sob z vso ugodnostjo pri
nizkih cenah, tudi mesečna stano-
vanja s hrano za letoviščarje; izborna
kuhinja, vedno sveže pivo, različna
vina; po letu senčnat vrt; vozovi
v hiši vsak čas na razpolago: : :
51

se priporoča za obilni obisk. :



pred kolodvorom, priporoča svojo bogato zalogo zlatnine,
srebrnine, ur itd. po najnižji ceni.

Gramofone s slovenskimi ploščami, čistim in
jasnim glasom iz najboljših tovarn.

10 Priznana najboljše igle za gramofone.

Popravila se točno in hitro izvršujejo.

Svoji k svojim!

**Urar, očalar
in zlatar**

Franjo Bureš

Maribor
Tegethofova cesta 33.

Nikdar

vas ne bode grevalo, ako se
enkrat prepričate o velikan-
ski zalogi in čudovito nizkih
cenah v veletrgovski hiši
R. Stermecki, Celje.

Vzorci proti vrnitvi in po-
šiljatve čez K 20.— franko.
Haras volna v vseh barvah
štrenje 100 gr. 66 vin., in
čista volna „Imperial“ 84 v.

Cerkveni slikar

Peter Marković

akadem. slikar v Rožeku na Koroškem

se priporoča čast. gg. duhovnikom in sl. slov.
občinstvu za slikanje raznih cerkvenih slikarij,
božjih grobov, altarnih in bandernih slik, križevih
potov itd. vse na posebno trpežno platno in v
jako stanovitnih barvah; popravlja umetniško sta-
re umetne slike. Sprejema vsa večja dela: sli-
kanje cerkvâ v različnih slogih, cele notranje
poprave cerkvâ (v tem slučaju poskrbi in posre-
duje vse druge umetnike in rokodelce). Cene po
dogovoru in brez vse konkurence.

Slovenci! Podpirajte svoje somišljenike!

Ignac Božič

narodni krojač v Mariboru,

Tegethofova ulica 16, v hiši dr. Rosine

se priporoča slavnemu občinstvu, kakor tudi
preč. duhovščini za izdelovanje vsakovrstnih
oblek in talarjev po najnižji ceni. Zaloga
vsakovrstnega blaga in gotovih pelerin.

78

V nujnih potrebah se vsakovrstna
obleka v 24 urah zgotovi.

Izdelovatelj cerkvenega orodja in posode

Karol Tratnik, Maribor

Župnijska ulica št. 3.

se priporoča prečastiti duhovščini za naročila
različnih moštanc, kelihov, ciborijev, les-
tencev, svečnikov, križov, itd. Staro cerkveno
orodje popravljam pozlatim in posrebrim v
ognju. Mnogo priznanih pisem na razpolago.

Svoji k svojim! 38 Svoji k svojim!

Restavracija

Narodni dom

v Mariboru.

Izhorna kuhinja, izvrstna vina ka-
kor: haloško, ljutomersko, dr. Thur-
nejev muškatelec, mozlec, vinarec,
bizeljčan, konjičan itd.
Pivo iz budjeviške češke pivovarne.
Po letu udobno kegljišče. Vrtni paviljoni.
Sobe za tujce.

Za obilni obisk se priporoča

Lojzika Leon.